

Газета сверстана на
компьютерной фирме
"ИНТЕК"

Крупнейший поставщик бумаги
и картона от шведских и финских
производителей на Беларусь.
Тел. (017) 223-28-33.

Компетентное мнение

Михаил Пастухов,
доктор юридических наук, профессор

РАСПРАВА С ИНАКОМЫСЛИЕМ

Арест белорусскими властями съемочной группы ОРТ снова привлёк внимание всего мира к ситуации в Беларуси. "Международная амнистия" беспощадно признала Паула Шеремету и Дмитрия Завальского "узниками совести",

тем самым зачислив Беларусь в список стран с ярко выраженным тоталитарным режимом.

Хронология событий вокруг "Золотопольного" телерепортажа о путях проникновения контрабанды через белорусско-литовскую границу выглядит следующим образом:

22 июля — за нарушение правил въезда в пограничную зону П.Шеремет, Д.Завальский и Я.Овчинников были задержаны белорусскими пограничниками и на них составлены протоколы об административном правонарушении;

26 июля — П.Шеремет, Д.Завальский и Я.Овчинников за те же действия были задержаны уже по факту "незаконного пересечения государственной границы Республики Беларусь";

30 июля — указанным сотрудникам белорусского бюро ОРТ предъявлено обвинение по части 2 статьи 80 Уголовного кодекса Республики Беларусь, а в качестве меры пресечения избраны: в отношении П.Шеремета и Д.Завальского — заключение под стражу, в отношении Я.Овчинникова — подписка о невыезде;

12 августа — суд Ленинского района города Гродно (на его территории находится следственный изолятор Управления КГБ, где содержится под стражей обвиняемый) отказал в удовлетворении ходатайства адвоката об изменении меры пресечения в отношении П.Шеремета.

А было ли преступление?

Каждому юристу из курса уголовного права известно, что нет преступления без вины, то есть без соотвествующего психического отношения к общественно опасному деянию и его последствиям. Причем умысел в вину характеризуется тем, что гражданин сознает преступный характер своих действий, предвидит их общественно опасные последствия и желает (или сознательно допускает) наступление этих последствий.

Паулу Шеремету и Дмитрию Завальскому инкриминируется умышленное незаконное пересечение государственной границы Республики Беларусь, совершенное по предварительному сговору группой лиц, а Ярослав Овчинникову — пособничество в совершении этого преступления. Предъявление такого обвинения означает, что все участники съемочной группы ОРТ имели заранее обдуманное намерение совершить преступление — незаконно пересечь государственную границу Республики Беларусь.

Так ли это? Насколько реально такое обвинение? Действия П.Шеремета и его коллег убеждают в обратном: не было у них умысла покинуть многострадальную Беларусь и нелегально уйти в соседнюю Литву, хотя в процессе съемки они имели полную возможность это сделать.

Даже без проведения расследования очевидно, что сотрудники белорусского бюро ОРТ в приграничном районе готовили репортаж и, вероятнее всего, по этой причине (для выезда из Беларуси "картинки") П.Шеремет углубился в сторону литовской территории. Данное обстоятельство можно расценить в лучшем случае как имитацию нарушения государственной границы, но не как преступление. Это все равно, что высказать угрозу расправиться с человеком, не имея на то реального намерения.

Другое дело, что при подготовке репортажа П.Шереметом, Д.Завальским и Я.Овчинниковым были нарушены правила пребывания в пограничной зоне. За это они должны были подвергнуться административному наказанию по действующему законодательству Республики Беларусь.

На чем основано обвинение?

В соответствии со статьей 142 Уголовно-процессуального кодекса Республики Беларусь, привлечение в качестве обвиняемого осуществляется следователем "при наличии достаточных доказательств". Были ли такие доказательства для обвинения П.Шеремета, Д.Завальского и Я.Овчинникова в незаконном пересечении государственной границы Республики Беларусь? Полагаю, что нет и вот почему.

Хотя данные предварительного следствия по делу хранятся за семью замками, известно, что участок белорусско-литовской границы, где производились съемки, на местности четко не обозначен (отсутствует контрольно-следовая полоса, нет проволочного ограждения и других инженерных сооружений). Это затрудняет само определение "границы", которая во многом носит условный характер. По прошествии времени едва ли возможно установить следы П.Шеремета как вещественные доказательства его "преступной деятельности". Существенно и то, что нарушение границы не зафиксировано соопредельной стороной. Значит, вообще нет оснований для квалификации действий П.Шеремета и Д.Завальского как оконченного состава преступления.

Доказательством по делу могла бы служить видеозапись репортажа о положении на белорусско-литовской границе, показанная по каналу ОРТ. Однако для этого надо соблюсти, как минимум, три условия: 1) располагать самой видеозаписью; 2) провести ее экспертизу на предмет достоверности и отсутствие монтажа; 3) сопоставить изображение на пленке с другими доказательствами по делу. Насколько известно, органы следствия не имеют оригинала видеозаписи телерепортажа.

А запрещение спектакля в театре "Вольная сцена" по пьесе Бертольта Брехта? Не это ли яркое свидетельство того, что возвращаются "старые, добрые" времена — цензура. Черты характера и поступки главного героя Брехта списаны с Гитлера, а ведь помните, что говорил Александр Григорьевич: правление Гитлера в Германии в 30-е годы соответствует его пониманию роли президента в Беларуси. Почему же спектакль снят, это же нелегально, Александр Григорьевич?

Вообще удивительные вещи

происходят в нашем государстве. В конце июля на одну из радиопередач радиостанции "Столица" ведущий Евгений Богоязов пригласил известного политолога, пытавшегося дать характеристику тоталитарному государству. При этом он отметил все основные признаки тоталитаризма: господство государства над всеми сторонами жизни общества, насилие, уничтожение демократических свобод и прав личности. При этом политолог заявил, что все эти признаки наличествуют в России. В передаче "Радиофакт" 4 августа прозвучало, что самими

коррумпированными государствами мира являются Колумбия, Нигерия, Боливия и Россия. Кем же тогда надо быть, заключая союз с Россией, если она, по утверждению лукашевичевских политологов и журналистов, — коррумпированное, тоталитарное государство, а Беларусь — демократичное?

Ложь и глупость — это симбиоз политики сегодняшних руководителей и их идеологических приспешников.

Вячеслав КОВАЛЕВ.

Минск.

Хочу спросить

Если Россия тоталитарное и коррумпированное государство, то зачем же вступать с ней в союз?

В одном из недавних выступлений Александр Лукашенко говорил о том, что в нашей республике созданы все условия для гармоничного развития белорусской литературы, языка, культуры и искусства. А как же тогда понимать его распоряжение о передаче в "империю Титенкова" 22 зданий, в числе которых Дом литератора, Дом учителя, здание Белорусского гуманитарного лицея, Дом технического творчества молодежи? Республиканская станция юных техников якобы тоже фигурирует в перечне объектов, подлежащих конфискации...

Вот удивительные вещи происходят в нашем государстве. В конце июля на одну из радиопередач радиостанции "Столица" ведущий Евгений Богоязов пригласил известного политолога, пытавшегося дать характеристику тоталитарному государству. При этом он отметил все основные признаки тоталитаризма: господство государства над всеми сторонами жизни общества, насилие, уничтожение демократических свобод и прав личности. При этом политолог заявил, что все эти признаки наличествуют в России. В передаче "Радиофакт" 4 августа прозвучало, что самими

Провокация. С чьей стороны?

Корреспондент ОРТ Анатолий Адамчук сознается и раскаивается

в преступлении, в котором его еще никто не обвинял.

15 августа на белорусско-литовской границе была задержана еще одна группа ОРТ в составе Анатолия Адамчука, Александра Аганова, Валерия Асташина и Владимира Косина. "Целенаправленной провокацией в отношении Республики Беларусь со стороны руководства ОРТ" назвал данный факт заместитель главы Администрации президента Республики Беларусь И.И.Пашкевич на пресс-конференции, состоявшейся 18 августа.

В этот же день, но чуть раньше, у Александра Лукашенко состоялось совещание с представителями силовых структур и властями той факты полчи на имя президента РБ заявления от специального корреспондента ОРТ Адамчука Анатолия Владимировича.

И.И.Пашкевич привел выдержки из заявления журналиста: "Уважаемый господин президент! Мною было совершено покушение на государственную границу РБ, которое было запланировано руководством ОРТ. Я получил редакционное задание. И раскаиваюсь в том, что мне пришлось это сделать. Я осознал, что совершил преступление, я прекрасно понимаю, что эта "игра" не моего уровня, но я и мои коллеги все-таки были в нее втянуты. Глубоко сожалею о случившемся и прошу

проявить добрую волю к нам и не привлекать нас к уголовной ответственности за несовершенные преступления".

Наводил на размышления тот факт, что Анатолий Адамчук сознается и раскаивается в преступлении, в котором его до этого еще никто не обвинял.

Заместитель главы Администрации президента Республики Беларусь сообщил также, что на сегодняшний момент компетентные органы располагают неопровержимыми доказательствами того, что данная акция, как и предыдущая, была спланирована руководством ОРТ, что это целенаправленная политическая провокация по отношению к Республике Беларусь, направленная на дискредитацию существующей власти.

Вообще-то историю не удививший подобными "провокациями", а также "добровольными" признаниями и раскаяниями. Достаточно вспомнить недавнее прошлое...

А пока что принято решение о возбуждении уголовного дела в отношении очередной группы корреспондентов ОРТ, расследованием которого будут заниматься органы государственной безопасности.

Анна ЗАЙЦЕВА.

Рэха

Паказуха

На минувшем тыдні ў Камянецкім раёне панавал ахмятка. Вядома, не сярэд радавых працаўнікоў, які ўзяты сваёй значнай працай. У першую чаргу горава былі "вертыкалізцы": усе сілы былі кінуты на дастойную сустрэчу самага прэзідэнта! А ён па плану павінен быў наведаць лепшых гаспадарак — саўгас-кампанію "Белавескія", магчыма, пабываў і ў Беларэжскай пушчы, бо на трасе траўнікова ў асобных месцах укладвалі новы асфальт, абкошвалі абочыны.

Пакуль прыдзе гэтак пільму ў "Народную волю", Аляксандр Лукашэнка, вядома, пабываў ужо на Брэстчыне, у тым ліку на камянецкай зямлі. Некай ён заяўляў, што будзе неадкладна з'явіцца ў той ці іншай гаспадарцы, каб яму не "згірнула акуркаў" паказухай. Ды нешта не атрымліваецца з некалькіх прычын. Мясцовы "вертыкалізцы" загадаў ведаць пра кожны крок прэзідэнта. А таму на рэпетычны час хапае...

Кажуць, усе пазнаешца ў параўнанні. Дык хоць бы з гэтай мэтай адначасова з наведаннем перадавых аб'ектаў атрапарма Аляксандр Рыгоравіч некалькі разоў завітаў у "Якаўчына" гаспадаркі, якіх тут — пераважаю большасць. Дзе там! Усё апрацавана да дробязі дэталю — і маршрут, і сустрэчы з народам (загада падабраць "набліжэнны" людзей).

Я.П. Прашу захаваць тайну адпартста на вядомых прычынках.

Адкрытым тэкстам

Хлусня хлусню паганяе...

Сочачы за выступленнямі прэзідэнта Лукашэнка, я шмат разоў лавіў яго на публічнай хлусні. Класіка, што апожонкі складалі падпрямстваў ад нерэалізаванай прадукцыі, а не апаражніў; класіка, што паласіў у адстаўку, калі нажыў не папелшыцца, а яно прыкметна пагоршылася, а заявы аб адстаўцы няма; казаў, што ні раз не знаваўся Беларускай мове, а я ж чуў, што гаварыў ён пра яе ў Гомелі; казаў, што пакажа па тэлебачанні фінскія нажы, якімі была ўзброена галадаўка ў Алявальні зале апаліцыі, а не паказваў...

А вось чарговая мана. Бару ў рукі 134-ы нумар "Звязды" і ў артыкуле "Суайчыннікі даведліся прадаў аб Беларусі" чытаю: "...кіраўнік дзяржавы... спыніўся на... ініцыятываў Беларусі і яе пазіцыі па... развіцці Беларускай мовы...". Прочытаўшы прыкладзеныя словы, з брыдкасцю прамовіў: "Ах, як жа вы, шановныя, адрманьваеце сваіх і чужых!" Башкі і дзеці школы №41, навучэнцы Гуманітарнага ліцея і іх родныя шукаюць абароны ад навяслага ўдзішныя, родная беларуская мова ўдзішныя ў нацыянальнай школе ўсіх узраўняў, Беларускамоўныя класы скарачаны да катастрофічнага стану, родную мову прагналі як з кабінета дырэктара саўгаса, так і з кабінета прэзідэнта краіны, распачалі напад на беларускую гісторыю... і тут такія "ініцыятывы"!

В.СКАРАХОД, жыхар г.Мінска.

Як стала вядома...

"Беларускі шлях" за кратамі КДБ

18 жніўня ў 16.00 у Гродне масовыя ўтрымленні КДБ па даручэнню з Мінска зробіла ператрус у рэдакцыі газеты "Пагоня". Канфіскаваны арыгінал тэксту артыкула 3.Пазыняка "Беларускі шлях".

Справай займаецца старэйшы следчы па асоба важных справах пракуратуры Рэспублікі Беларусь Валерый Міхайлавіч Камароўскі.

(Ул.інф.)

Вячеслав КОВАЛЕВ.

Минск.

Хочу спросить

Вот удивительные вещи происходят в нашем государстве. В конце июля на одну из радиопередач радиостанции "Столица" ведущий Евгений Богоязов пригласил известного политолога, пытавшегося дать характеристику тоталитарному государству. При этом он отметил все основные признаки тоталитаризма: господство государства над всеми сторонами жизни общества, насилие, уничтожение демократических свобод и прав личности. При этом политолог заявил, что все эти признаки наличествуют в России. В передаче "Радиофакт" 4 августа прозвучало, что самими

коррумпированными государствами мира являются Колумбия, Нигерия, Боливия и Россия. Кем же тогда надо быть, заключая союз с Россией, если она, по утверждению лукашевичевских политологов и журналистов, — коррумпированное, тоталитарное государство, а Беларусь — демократичное?

Ложь и глупость — это симбиоз политики сегодняшних руководителей и их идеологических приспешников.

Вячеслав КОВАЛЕВ.

Минск.

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...

Якуб Колас

Сонца

	Ускод	Заход
Віцебск	5.39	20.26
Мінск	5.42	20.22
Гомель	5.34	20.27
Мінск	5.53	20.32
Гродна	6.09	20.47
Брэст	6.14	20.43

Апошняя квадра 25 жніўня.

БУМАГА
ЛІСТЫ (Ф.А4, А3), 45-80 г/м2
КАССОВЫЙ РОЛІК
РУПОН І ЛЕНТА для камп'ютэра
БУМАГА для факсов
Тел. /факс (017) 230-78-15

Пейджінговую связь
редакция обеспечивает
компания
МОБИКОМ
пейджинг-система
(017) 222-46-51
(017) 222-46-52

Незалежная экспертыза

Уладзімір Кулажанка,
доктар эканамічных навук, прафесар

У Расіі — дэнамінацыя, у нас — інфляцыя. Чо за гэтымі, здавалася б, супярэчлівымі з'явамі?

Адным з пастулатаў эканамічнай тэорыі з'яўляецца сцвярджэнне, што ўстойлівасць развіцця нацыянальнай эканомікі вызначаецца стабільнасцю грашовай адзінкі, у аснове якой ляжаць плацежны і гандлёвы балансы краіны. Расія якраз у плане развіцця рыначных стасункаў і перавадлення інфляцыі дасягнула такога стану, што можа ўвесці швэцкую валюту, скасаваўшы аж тры нулі на грашовых намінацыях. Шчыра кажучы, ачудуеша дэнамінацыя з'яўляецца. Калі паглядзець наўваж, то атрымліваецца нейкая зачараваная кола. Прыбыткі краіны (нашы суседзі на поўначы і паўночным захадзе) правялі дэнамінацыйныя рэформы. На поўдні Украіна скасавала ў дзесяці тысяч разоў свае купоны і ўвела паўнаважную грыўну. На захадзе Польшчы ўмацавала свой злоты. Таксама праца шматлікіх дэнамінацый. Нарэшце на аналітычны крок ідзе ўсходняя суседка — Расія.

Ну, а што Беларусь? Беларусі, нібы ў багні, сядзіць у эканамічным крызісе. На дэнамінацыю сваёй рубля яна не можа пайсці з-за прамежнай інфляцыі сёння і чакаемай заўтра. Паўна, улічваючы гэту, Пётр Пракаповіч заявіў, што для дэнамінацыі беларускага рубля "у рэспубліцы не складаліся неабходныя ўмовы". Паводле даных статыстыкі і аналізу навукоўцаў, ідны на пракласную прадукцыю выраслі за першае паўгоддзе бегучага года на 63,5%, у тым ліку ў кімчымнай прамысловасці — у 1,9 раза, у электратэхнічнай — у 2 разы, у лесной і дрэвапрацоўчай — у 1,9 раза, у лёгкай і швейнай — у 1,7 раза, і гэтак далей. Тым самым закладзены падмурак для новага ўзлёту інфляцыі ў эканоміцы Рэспублікі Беларусь. Проста рост інфляцыі непазбежны. І гэтак заканамерна, бо адзін расійскі рубель будзе каштаваць, калі ўлічыць сённяшнюю валютную курс, 6000 беларускіх рублёў. Але гэты курс не мае падставы. Дэнамінацыя, аднавіць, вядома, калі не будзе прынятыя меры па рэфармаванню эканомікі рэспублікі.

Па-першае, знізіцца павага да беларускага рубля і яго прымяненне. І гэтак заканамерна, бо адзін расійскі рубель будзе каштаваць, калі ўлічыць сённяшнюю валютную курс, 6000 беларускіх рублёў. Але гэты курс не мае падставы. Дэнамінацыя, аднавіць, вядома, калі не будзе прынятыя меры па рэфармаванню эканомікі рэспублікі.

Па-другое, знізіцца павага да беларускага рубля і яго прымяненне. І гэтак заканамерна, бо адзін расійскі рубель будзе каштаваць, калі ўлічыць сённяшнюю валютную курс, 6000 беларускіх рублёў. Але гэты курс не мае падставы. Дэнамінацыя, аднавіць, вядома, калі не будзе прынятыя меры па рэфармаванню эканомікі рэспублікі.

Па-трэцяе, знізіцца павага да беларускага рубля і яго прымяненне. І гэтак заканамерна, бо адзін расійскі рубель будзе каштаваць, калі ўлічыць сённяшнюю валютную курс, 6000 беларускіх рублёў. Але гэты курс не мае падставы. Дэнамінацыя, аднавіць, вядома, калі не будзе прынятыя меры па рэфармаванню эканомікі рэспублікі.

Па-чвёртае, знізіцца павага да беларускага рубля і яго прымяненне. І гэтак заканамерна, бо адзін расійскі рубель будзе каштаваць, калі ўлічыць сённяшнюю валютную курс, 6000 беларускіх рублёў. Але гэты курс не мае падставы. Дэнамінацыя, аднавіць, вядома, калі не будзе прынятыя меры па рэфармаванню эканомікі рэспублікі.

Па-пятаяе, знізіцца павага да беларускага рубля і яго прымяненне. І гэтак заканамерна, бо адзін расійскі рубель будзе каштаваць, калі ўлічыць сённяшнюю валютную курс, 6000 беларускіх рублёў. Але гэты курс не мае падставы. Дэнамінацыя, аднавіць, вядома, калі не будзе прынятыя меры па рэфармаванню эканомікі рэспублікі.

Па-шостае, знізіцца павага да беларускага рубля і яго прымяненне. І гэтак заканамерна, бо адзін расійскі рубель будзе каштаваць, калі ўлічыць сённяшнюю валютную курс, 6000 беларускіх рублёў. Але гэты курс не мае падставы. Дэнамінацыя, аднавіць, вядома, калі не будзе прынятыя меры па рэфармаванню эканомікі рэспублікі.

Па-сямь, знізіцца павага да беларускага рубля і яго прымяненне. І гэтак заканамерна, бо адзін расійскі рубель будзе каштаваць, калі ўлічыць сённяшнюю валютную курс, 6000 беларускіх рублёў. Але гэты курс не мае падставы. Дэнамінацыя, аднавіць, вядома, калі не будзе прынятыя меры па рэфармаванню эканомікі рэспублікі.

Па-восьмь, знізіцца павага да беларускага рубля і яго прымяненне. І гэтак заканамерна, бо адзін расійскі рубель будзе каштаваць, калі ўлічыць сённяшнюю валютную курс, 6000 беларускіх рублёў. Але гэты курс не мае падставы. Дэнамінацыя, аднавіць, вядома, калі не будзе прынятыя меры па рэфармаванню эканомікі рэспублікі.

Па-дзевяць, знізіцца павага да беларускага рубля і яго прымяненне. І гэтак заканамерна, бо адзін расійскі рубель будзе каштаваць, калі ўлічыць сённяшнюю валютную курс, 6000 беларускіх рублёў. Але гэты курс не мае падставы. Дэнамінацыя, аднавіць, вядома, калі не будзе прынятыя меры па рэфармаванню эканомікі рэспублікі.

Па-дзясяць, знізіцца павага да беларускага рубля і яго прымяненне. І гэтак заканамерна, бо адзін расійскі рубель будзе каштаваць, калі ўлічыць сённяшнюю валютную курс, 6000 беларускіх рублёў. Але гэты курс не мае падставы. Дэнамінацыя, аднавіць, вядома, калі не будзе прынятыя меры па рэфармаванню эканомікі рэспублікі.

Па-адзінаццаць, знізіцца павага да беларускага рубля і яго прымяненне. І гэтак заканамерна, бо адзін расійскі рубель будзе каштаваць, калі ўлічыць сённяшнюю валютную курс, 6000 беларускіх рублёў. Але гэты курс не мае падставы. Дэнамінацыя, аднавіць, вядома, калі не будзе прынятыя меры па рэфармаванню эканомікі рэспублікі.

Па-дваццаць, знізіцца павага да беларускага рубля і яго прымяненне. І гэтак заканамерна, бо адзін расійскі рубель будзе каштаваць, калі ўлічыць сённяшнюю валютную курс, 6000 беларускіх рублёў. Але гэты курс не мае падставы. Дэнамінацыя, аднавіць, вядома, калі не будзе прынятыя меры па рэфармаванню эканомікі рэспублікі.

Па-дваццаць і тры, знізіцца павага да беларускага рубля і яго прымяненне. І гэтак заканамерна, бо адзін расійскі рубель будзе каштаваць, калі ўлічыць сённяшнюю валютную курс, 6000 беларускіх рублёў. Але гэты курс не мае падставы. Дэнамінацыя, аднавіць, вядома, калі не будзе прынятыя меры па рэфармаванню эканомікі рэспублікі.

Па-дваццаць і чатыры, знізіцца павага да беларускага рубля і яго прымяненне. І гэтак заканамерна, бо адзін расійскі рубель будзе каштаваць, калі ўлічыць сённяшнюю валютную курс, 6000 беларускіх рублёў. Але гэты курс не мае падставы. Дэнамінацыя, аднавіць, вядома, калі не будзе прынятыя меры па рэфармаванню эканомікі рэспублікі.

Па-дваццаць і пяць, знізіцца павага да беларускага рубля і яго прымяненне. І гэтак заканамерна, бо адзін расійскі рубель будзе каштаваць, калі ўлічыць сённяшнюю валютную курс, 6000 беларускіх рублёў. Але гэты курс не мае падставы. Дэнамінацыя, аднавіць, вядома, калі не будзе прынятыя меры па рэфармаванню эканомікі рэспублікі.

Па-дваццаць і шэсць, знізіцца павага да беларускага рубля і яго прымяненне. І гэтак заканамерна, бо адзін расійскі рубель будзе каштаваць, калі ўлічыць сённяшнюю валютную курс, 6000 беларускіх рублёў. Але гэты курс не мае падставы. Дэнамінацыя, аднавіць, вядома, калі не будзе прынятыя меры па рэфармаванню эканомікі рэспублікі.

Па-дваццаць і сем, знізіцца павага да беларускага рубля і яго прымяненне. І гэтак заканамерна, бо адзін расійскі рубель будзе каштаваць, калі ўлічыць сённяшнюю валютную курс, 6000 беларускіх рублёў. Але гэты курс не мае падставы. Дэнамінацыя, аднавіць, вядома, калі не будзе прынятыя меры па рэфармаванню эканомікі рэспублікі.

Па-дваццаць і восем, знізіцца павага да беларускага рубля і яго прымяненне. І гэтак заканамерна, бо адзін расійскі рубель будзе каштаваць, калі ўлічыць сённяшнюю валютную курс, 6000 беларускіх рублёў. Але гэты курс не мае падставы. Дэнамінацыя, аднавіць, вядома, калі не будзе прынятыя меры па рэфармаванню эканомікі рэспублікі.

Па-дваццаць і дзевяць, знізіцца павага да беларускага рубля і яго прымяненне. І гэтак заканамерна, бо адзін расійскі рубель будзе каштаваць, калі ўлічыць сённяшнюю валютную курс, 6000 беларускіх рублёў. Але гэты курс не мае падставы. Дэнамінацыя, аднавіць, вядома, калі не будзе прынятыя меры па рэфармаванню эканомікі рэспублікі.

Па-дваццаць і дзесяць, знізіцца павага да беларускага рубля і яго прымяненне. І гэтак заканамерна, бо адзін расійскі рубель будзе каштаваць, калі ўлічыць сённяшнюю валютную курс, 6000 беларускіх рублёў. Але гэты курс не мае падставы. Дэнамінацыя, аднавіць, вядома, калі не будзе прынятыя меры па рэфармаванню эканомікі рэспублікі.

Па-дваццаць і адзінаццаць, знізіцца павага да беларускага рубля

3 кнігі “Паміж зоркай і свечкай”

Дэліце славу і няславу,
Дэліце чарку і пірог,
Маскву,
Адэсу
І Дзяржаву,
Кубок заблытаных дарог,
Дэліце волю і няволю,
Рыданне,
Песню
І гімн...
Але ніколі не дазволі
Дэліць яшчэ маю душу!

Можна быць вэбзайцавічам —
Добрам чалавекам.
Горка жыць без Бацькаўшчыны —
Дробным недарэкам.

У незадаволеных сталіцах,
Каб славу ўкупілі даліць,
Як многа хочацца дэліцца,
Як многа хочацца падзяліць!

Высокім імем народа
Чужыя лічыць караблі...
Ну што ж,
Кааі такая мода,
Дэліць усё,
Што нажылі.

Сорам жыць па-панску
І цурацца маі
І выпрошваць ласку
У суседскай хаце.

Падла падружжыца
З хіснасцю і згубай,
Што нажыць чужынца
Для Радзімы любай.

Можна стаць багатым,
Мені казю залагам...

Старына быць праяктым
І людзьмі, і Богам...

Слава —
Марская вада,
Якой не прагоніш смугі
Ні коўкаю з вады,
Ні глыткам з біскай.

Хоць ёлка соль пачэ,
Ды,
Злавішы струменчык цёплы,
Просіць душа:
— Яшчэ!
Хоць кроплі
Ші хоць паўкроплі.

Не засіць агонь вады.
Ад спікі язык балее.
А ў мора
Дня не відзець —
Светлы,
Юбілей...

Колькі ні п'е віно,
Колькі зорак сабе ні прывічвай,
А вуснам усё адно
Трэба
Вады крынічай.

Чулівым мемуарыстам

О, як вы любіце сябе,
Сава кашулю і прысочку!
(Каб гэтак вы любілі вёску,
Дзе сівы конь мурога скупае!)

О, як вы паміце сябе,
Прыгоды даўня і мары!
(Каб гэтак вы любілі абшары,
Дзе плачучы кнігаўкі ў журбе!)

Як ганарыцеся сабой,
Сваімі ўмелымі рукамі!
(Каб ганарыліся бацькамі
Вось так у вёлічых сваёй!)

Як вы шкадуеце сябе,
Сваіх прыхільнікаў і дэтак!
(Каб край свой шкадавалі гэтак,
Дык ён бы сёння не гібеў!)

Ды боль чужы,
Чужая слава
Па сэрцу вешаму не б'е.
І вам нічога не цікава,
Апроч сабе,
Апроч сабе.

Законы принимают депутаты, а трактуют... министерства, или О том, как ветераны были в почете, а стали обузой. Пенсии им вроде бы и добавили, да незаметно “забрали”... Добавку и льготы.

В июне 1997 года пенсионерам Республики Беларусь увеличили пенсии на 12–20%. Появилась возможность накануне праздника Дня независимости купить с килограмма колбасы. 3–5 июля отпущен помпезный праздник. Где-то 8–10 июля, как обычно, в наши почтовые ящики были опущены платежи за жилищно-коммунальные услуги. Посмотрели на них наши ветераны труда и не поверили глазам своим: в два раза увеличилась платежка за жилищно-коммунальные услуги. Визу платежки — текст: “Минюст РБ N04-03-358 от 3.03.97 г. разъясняет: в соответствии с Конституцией РБ и на основании Указа президента РБ N349 (год не указан. — М.М.) с 1.06.97 г. приостановлено предоставление льгот неработающим ветеранам труда и Вооруженных Сил, реабилитированным жертвам политических репрессий, чернобыльцам (ст. 19)”. Вот и не стало добавок к пенсии. Ознакомился я и с письмом Министерства жилищно-коммунального хозяйства Республики Беларусь за подписью министра Батуры от 18 марта 1997 г. N04/226-93. Там сказано: на основании того, что Министерство юстиции Республики Беларусь изменило трактовку статьи закона о ветеранах в соответствии с Указом президента Республики Беларусь N349 от 1.09.95 г. (да, именно 95-й г. — М.М.), Министерство жилищно-коммунального хозяйства снимает льготы с неработающих ветеранов труда и Вооруженных Сил, реабилитированных жертв политических репрессий, чернобыльцев по оплате жилищно-коммунальных услуг. В ноябре 1996 года мы проголосовали за новую Конституцию Республики Беларусь, а в ответ получили шквальный рост цен на продукты питания, товары. В марте 1997 года два министра (Батура и Воронцов), ссылаясь на Конституцию, перетрактывали статью закона о ветеранах почти двухлетней давности и лишили самых обездоленных, самых старых людей последних льгот. Как называть такие действия нашего правительства? Создается впечатление, что в стране проводится планомерные мероприятия по созданию условий, способствующих постоянному снижению уровня жизни людей и особенно одиноких пенсионеров. Ценовая недоступность лекарств, непрерывный рост цен на самые необходимые продукты питания, незначительное, равнодушное отношение к старикам в лечебных учреждениях, сознательное отсутствие закона о минимальном потребительском бюджете, мизерность пенсий — все это стало реальностью в республике. Проводятся реформы, повышается ставка мифологической минимальной заработной платы, что-то добавляется к пенсиям. А результат одинаков: новый рост цен, превышающий прибавки, снятие льгот, снижение уровня жизни. Повышение цен на продукты питания за период с июля 1996 г. по июль 1997 г. достигло более 300%. А на сколько увеличились пенсии ветеранов, среднемесячный заработок работающих? Ответ, думаю, очевиден для всякого живущего на Беларуси. В достойные времена говорили: старики у нас в почете. Сейчас однозначно можно сказать: старики у нас обуза (особенно для государства). А от обузы всегда старались избавиться. Марат МАРКУЧЕВИЧ, пенсионер, 61 год.

Миниатюры Валерий БЫСОВ

Выручил микрофон

Эту историю мне рассказал мой знакомый. Соседка у него на язык грезная. Так и прозвал он ее — Халая. Никому не дает покоя, на всех шипит, все кланят, как змея из-под колоды. Выйти нельзя из дому. Вот и пришла ему мысль напугать ее микрофоном. На своей границе поставил старенький негодный микрофон, а вдалеке под крышей — еще один старенький пеработный магнитофон. С проводами и так, чтобы она видела. И потом предупредил ее: — Все то, что ты болбочешь, будет записано. А потом эти все оскорбления в суд занесу и миллионы 20 с тобой возму за клевету и оскорбление... Она с тех пор как воды в рот набрала. А микрофон так и стоит на всякий случай...

Виноград на дичке

Созре виноград. Побег его по старой груше-дичке высоко залез. И там на высоте тоже спелые черные гроздья. Дел Архип собрал внизу виноградные кисти. А наверху не залезет — годы. Позвал мальчишек и попросил их собрать там ягоды. Мальчишки залезли на дичку и так искусно стали есть спелый виноград. Дел кричит им снизу: — Ешьте, хлопцы, утошайтесь! — А мы и так, дед, утошамся. Так и поели виноград там, на высоте. И хлопцы смеются, а дед Архип доволен. Вспомнил Архип детство и будто сам помолодел...

Ни смеха, ни слез...

Я помню тот мартовский день 53-го. Я, шестилетний мальчуган, был напуган мертвой тишиной, а потом надрынным, охрипшим гудком цементного завода. А он гудел и гудел, оглушив всех. От этого гудка становилось страшно, будто кончалась жизнь для всех. А она кончилась для одного, для Сталина. И все тихо, шепотом говорили: “Умер Сталин”. Ни сочувствия, ни смеха. Люди у всех мертвые, как у покойников. Будто умер не Сталин, а все умерли. А он не умер, нагоняя страх на всех из могилы. Он продолжал жить...

Сталинская голова

В тот 53-й год я пошел в первый класс в Кричеве. И Сталин был на букварях, в книге о Родине. Сталин был идеалом. И учителя учили нас учиться по-ленински и по-сталински. Мы должны были быть такими умными, как наши вожди. У нас в классе была даже сталинская голова. Федор был примером по арифметике. И его звали этой головой. А родители даже и после школы звали его сталинской головой. У меня арифметика не шла. Я жил по соседству с Федором. Но он не говорил о решении задач, примеров. Они никому не давали переписывать. Он хотел быть один в классе сталинской головой...

Не в школу, а в церковь

Поведа мне однажды бабушка Лена в церковь. Вроде вышли незаметно из дому. Кажется, никто не видел. Молилась в Покровской церкви бабушка, заставляла молиться и меня. Поп давал сладкий сироп пить. Вкусно! На следующий день я пошел в школу. А там уже все знали, что я был в церкви. Я стоял и учительница показывала на меня пальцем. Я тогда не знал, почему нельзя ходить в церковь, что плохого я совершил. Но еще долго надо мной в классе смеялись и показывали пальцем.

Задумался...

Загадочная паводзіны “нямецкага боку”

Шэраг вядучых прапрымстваў і аб’яднанняў Беларусі, такіх як “БелВАР”, “Планар”, “Маналіт” ды іншыя, вырашлі наладзіць пільнае супрацоўніцтва з вядомымі фірмамі Германіі. Яны даволі хутка знайшлі партнёраў у Берліне, Гамбургу, іншых гарадах ФРГ. Летась стварылі сумесны кансорцыум “Імпulse-БТ”. У рамках яго меркавалі наладзіць сумесныя вытворчасці ў галіне радыёэлектроннай апаратуры і сістэм сувязі. Спачатку справы пайшлі добра. Беларускі бок распрацаваў і накіраваў свае прапановы на ажыццяўленню ізрагату практаў на агульную суму 26 мільянаў долараў. Партнёры з Германіі ўхвалілі многія з іх, узліся за ўласнае прапановаў.

Але з пачатку бягучага года яны сталі паводзіць сябе даволі загадкава. Сустракаюцца, абмяркоўваюць праблемы і раіць... пачкаць. Гэта неак зусім не стасуецца з нямецкай дэлаватісцю і пунктуальнасцю. Час ідзе, а пільная сумесная работа ніяк не распадаецца. У чым жа прычыны? Нашы гаспадарнікі даволі неахвотна размаўляюць на такую тэму. Між тым з

гутавак з некаторымі з іх стала вядома, што нямецкі бок “не спяшацца” ўкладваць срэды ў Беларусь не толькі з-за адсутнасці сур’ёзных гарантыяў, босяі не атрымаць тут належнай аддачы, але найбольш — з-за палітычнай сітуацыі ў краіне, грубых парушэнняў прававо чалавека. Пасля гэтага становіцца зразумелым, чаму ты гаспадарнікі, якія ўдзельнічаюць у распрацоўцы сумеснага праекта, утрымліваюцца ад каментарыяў. Афіцыйная прапаганда трубіць аб поспехах амаль па ўсім накірунку. І жожны, што “хістаецца не ў такт ліній партыі”, можа аказвацца ў нямыласці.

Прыведзены факт трывожны таму, што Германія — наш галоўны партнёр з так званага далёкага замежжа. Многія яе дэлевацыі людзі шырока заікаваны ў наладжанні эканамічнага супрацоўніцтва паміж нашымі краінамі. І калі нават яны пачынаюць адварочвацца, дык гэтак ўжо нафта сур’ёзна, каб аб гэтым маўчаць.

Сяргей ВАСІЛЬЧУК.

Не до юмора!

Вам нужна справка? 500 тысяч на стол...

Голь на выдумку хитра. Поговорка Как-то мне довелось читать премильный документ, который следует огласить полностью: “Справка, настоящая, выдана Ивану И.И. (Ф.И.О.), — разумеется, измененно. — И.С.О.” в том, что его непрерывный трудовой стаж составляет 10 (десять) лет”. Условий штамп, полиция, печать. Только вот из штамп и печати следует, что справка была выдана в конторе, имеющей себя “малым многопрофильным предприятием”. Название фирмы отдало чем-то дождиком, а напротив слов “Директор” и “Бухгалтер” спрятались за двумя закорючками чьи-то фамилии. Когда же мне довелось встретиться с авторами этой “липы”, выяснилось, что они не имеют ни малейшего понятия ни о непрерывном, ни об общем трудовом стаже. А справку дали... Знакомый инспектор РОВД обнаружил мне рассказавшую такую историю: “Как-то потребовали от одного человека справку с места работы. Через час принесли. А в ней черным по белому: работает в малом предприятии трактористом. Но этот же хлопчик на моих глазах вырос, и я знаю, что задний мост он от пешеходного не отличит, что с детским ладик занимается мелкой спекуляцией...” И вот тут меня озарила идея! Создам-ка я кооператив. Зарегист-

рируюсь. В уставе, в той главе, где про цели и задачи, запишу следующее: “Отыскание кладов на территории Республики Беларусь, а также на территориях ближнего и дальнего зарубежья”. Звучит, а? В райисполком даже предъявлю основные средства производства: лопаты для копания земли и носилки для переноски золотых предметов, алмазов и прочих драгоценностей. Но на самом-то деле я буду что делать? Правильно. Выдавать справки! Вам какую? О трудовом стаже? Нет проблем! О том, что последние пять лет ваша работа была связана с вредными условиями? Пожалуйста! Вам, молодой человек, чтобы поступить? На какой? Механизации? Пишем: два года и три месяца... слесарю по ремонту... сельхозтехники. Вам для суда? И холатаецко от трудового коллектива на поруки? Пять минут... Что? А пакетик можно скоп... Вам для райисполкома? О зарплате за последние... сколько? Миллиона в месяц вас устроит? Много? Тогда нарисуем три миллиона... А вам, милочка, чтоб на пенсию быстрее? Запишем, что работали дворником. Им, бедным, сейчас на заслуженный отдых с пятидесяти. Что? А в случае чего скажете, что в нашем кооперативе коровки были. Потом их волки скушали... И вот тут меня озарила идея! Создам-ка я кооператив. Зарегист-

Кали б их галоўнымі якасцямі ды валодаў хто-небудзь адзін, ён, бадай, быў бы ідэальным прэзідэнтам.

Але нават за тое, што кожны з іх ярка бліснуў толькі адной рысай, іх пачалі называць вялікімі.

Што ж гэта за чароўныя такія якасці і рысы?

1. Прафесіянал дз Клерк: “Не хачу быць кіраўніком, якому люлюкаюць і б’юць у ладкі”

Пасудна пачалі аднаўляцца структуры апалітычных сіл, праваліцца мітынгі... Дэ Клерк палітычна шматлікім нападкам. Правыя з асцяроў разбілі на строенных белых алкраты гавябіт. І словы, скажыце яе літэр, былі не звычайныя. Аб гэтым ён гаварыў і раей. Да тады іх не чулі. Ціпер жа, вільш, грамадства саспела. Раскаты сацыяльнай навалы, якая набліжалася, мусілі, прымуслі многіх сур’ёзна задумацца. І словы, якія раей лічыліся криволай, былі пачуты і падтрыманы. Аб чым жа яны? Мы стаім на парозе новай эпохі ў Паўднёвай Афрыцы і на поўны кантанента ў тэзім, — гаварыў дэ Клерк. — Мы можам мірна вырашыць усё праблемы. Але для гэтага патрэбны дальнабачнасць і мужнасць, алмова ад алжышчых стратэгіяў, уаўняння.

Учарашні апалітычны лідэр стаў прэзідэнтам. І пачаў актыўна ладзіць і перадаваць тое, што яшчэ ўчора здавалася нядальнабачным. Ён вызваў і турмаў усіх палітычных в’язняў, зняў забароны на дзейнасць усіх дэмакратычных партый і рухаў, адмяніў закон аб раздзелных пляжках...

Самы вядомы партугалец. Такую прэстыжную мянушку ў свой час атрымаў лідэр сацыялістычнай партыі і прэзідэнт Партугаліі Марыу Соарэш. Асоба настолькі цікавая і неадынарная, што не хопіць і газетнай старонкі, каб абмяляваць хоць асноўныя яе рысы.

Неаднаразова арышты і высідкі яго ў Афрыку прывячым таталітарным рэжымам. У Лісабонскіх універсітэце ён наступіў у 1942 годзе, а дыплом атрымаў толькі ў 1951-м. Бо больш сядзеў у турме, чым вучыўся. Але і пасля заканчэння вучобы яго як “папулярнаму элементу” былі забароны працаваць па прафесіі. Затое яго з зада-

вальненнем прадаставіла сваю кафедру сувесня вядомага парызскага Сарбона. Навялікая дэла, якую прыносіць таталітарызм (калі ўсім жывым у грамадстве кіруе тэпідэз), — гэта тое, што ён не церпіць яркіх асоб, якія могуць прынесці велізарную карысць краіне, і робіць усё, каб выхці іх за мяжу і каб такім чынам пазбавіцца канкурэнцыі. Так было і ў Партугаліі ў той час. Людзі ў ёй зажалі і накірвалі, каб іх пачуць, вярнуць Соарэш і зрабіць прэзідэнтам.

Ён адрэзаў сваё парадваў сваё выбарчыства. Бо не стаў баванаць новай рэзідэнцыі, рамантаваць старыя. Не купіў для сябе новае самалёт і верталёт. Соарэш застаўся жыць у сваёй гарадской кватэры, які колісь і наш Шушчэвіч. Свой адпачынак ён праводзіў на за-морскім пляжы, а на ўласнай не-валікай лачы пад Лісабонам. Як і наш Станіслаў Станіславіч. Ездзіў Соарэш на чорным “Стра-эне”, які карыстаўся мисювавай прапрымальнасцю сярэдняй рукі. Ён навазрэд алмовіўся купляць сучасныя замежныя легкавікі. Ну як і Шушчэвіч, які карыстаўся старым

самалётам, старой “Волгай”...

Прадаў, у нас Шушчэвіч праваліў на выбарах за такі “мужычкіны штурх”. Партугалію ён навазрэд, патрымаў сваёй прэзідэн-та за гэта. Таму яны і жывуць цяпер так, як нам і не сніцца. Але што зробіш, кожны народ жыве такім жыццём, якога ён заслугоўвае. І пішу ў гэтым радкі з адной надзеяй, што нашы людзі нарэшце задумаюцца, што іх лёс залежыць ад таго, які яны гаспаляюць на выбарах.

Партугальцам імпававала тое, што іх лідэр — нармальны, цывіль-заваны чалавек. Ён любіў галай-скія шыгары, добрыя віно. Няжы-ска разбіраўся ў сувесняй літэра-туры, калекцыяніраваў кнігі і творы мастацтва, практычна не прапус-кае больш-менш значных выстаў. На срэды адна з сваіх міжнарод-ных прэмій заснаваў фонд дапа-могі малым талентам прысуджа-ў пісьменнікам, паэтам і мастакам.

Але найбольшую навагу парту-гальціі і ў ісго свету Марыу Соарэш зававаў не гэтым. Тое, што сказаў вышэй, характэрна для большасці лідэраў цывільзавана-га свету. Там такая сістэма выба-раў, што ніякі бабатуны, тым больш пусты, непадрыхтаваны ча-лавек, ніколі не прарвецца нават у

самалёт, старой “Волгай”...

Прадаў, у нас Шушчэвіч праваліў на выбарах за такі “мужычкіны штурх”. Партугалію ён навазрэд, патрымаў сваёй прэзідэн-та за гэта. Таму яны і жывуць цяпер так, як нам і не сніцца. Але што зробіш, кожны народ жыве такім жыццём, якога ён заслугоўвае. І пішу ў гэтым радкі з адной надзеяй, што нашы людзі нарэшце задумаюцца, што іх лёс залежыць ад таго, які яны гаспаляюць на выбарах.

Партугальцам імпававала тое, што іх лідэр — нармальны, цывіль-заваны чалавек. Ён любіў галай-скія шыгары, добрыя віно. Няжы-ска разбіраўся ў сувесняй літэра-туры, калекцыяніраваў кнігі і творы мастацтва, практычна не прапус-кае больш-менш значных выстаў. На срэды адна з сваіх міжнарод-ных прэмій заснаваў фонд дапа-могі малым талентам прысуджа-ў пісьменнікам, паэтам і мастакам.

Але найбольшую навагу парту-гальціі і ў ісго свету Марыу Соарэш зававаў не гэтым. Тое, што сказаў вышэй, характэрна для большасці лідэраў цывільзавана-га свету. Там такая сістэма выба-раў, што ніякі бабатуны, тым больш пусты, непадрыхтаваны ча-лавек, ніколі не прарвецца нават у

самалёт, старой “Волгай”...

2. Нацыяналіст Марыу Соарэш: “Трэба паважаць сябе, а не іншых”

кандыдаты на высокую пасаду. Славу Соарэш здабываў тым, што ён алкраты ганарыўся багатай гісторыяй Партугаліі, яе мовай, укладам сваіх продкаў у асветленне новых земляў планеты. Справа ў тым, што Партугалія знаходзілася пад вялікім уплывам Іспаніі, якая ў свой час і зававала яе, навязвала ёй сваю мову, культуру. І сярэд партугальцаў было нямыла іспанскіх халёў, як у нас расійскіх, якія бралі прыклад з “выліката брата” і цягнулі краіну ў яго абдымкі.

І ён зрабіў усё магчымае, каб не дапусціць “растворення” нацы-янальных асаблівасцяў Партугаліі, яе культуры і мовы, каб паралельна інтэграцыйным працэсам у Еўропе надалі новы імпульс развіццю сваёй мовы і культуры, вывучэнню гісторыі. Пры гэтым ішоў не проста Іспанія спрабавала скарыстаць магчымасці для яшчэ большага па-вельчэння свайго ўплыву на Парту-гальцію. І ёй ўдалося. Адмена митных бар’ераў і іншых абмежа-ванняў алчыніла шырокія дзверы для іспанскага капіталу, прамы-словых гандлёвых форм вялікай су-спяч, яе срэдкаў масавай інфарма-цыі...

Усё гэта выклікала неспахваны

дальш пільна сабой такія супра-цоўніцтва, якое ёсць у Еўропе.

Паўднёвая Афрыка мае добры эканамічны патэнцыял, інфраструк-туру, вопыт і гэтым самым можа і павінна алграты канструктыўную ролю ў пабудове новай супольнасці дзяржавы на поўдні афрыканскага кантынента. Мы самі павінны па-будаваш свой афрыканскі дом.”

І нават тым, хто коса і недару-любна ладзіў на Паўднёвую Афры-ку, яму паіскалі руху і дарылі ўсмішкі.

Што ж дапамагло так імкліва змяніць справы да лепшага? І яго палітэнікі, і яго апаненты адна-чалі два важнейшыя моманты. Па-першае, дэ Клерк вельмі ішчы і сумленны чалавек. Ён настолькі сумленны, што нават яго крыты-канты не сумняваліся ў ішчырасці намераў, ад якіх ён гаварыў. І да-волі просты. Прэзідэнтам краіны было сур’ёзна ў офісе з расшлі-пеным катэрыкам кашулі, ён, да таго ж, ішчы і н’ё п’іва прама з бля-данкі.

Адна з першых фраз, калі ён прыйшоў да ўлады, была такая: “Я не хачу быць кіраўніком, я пра-цаваў пад фанфары, якому люлюка-юць і б’юць у ладкі”.

Але галоўнае ў тым, што ён быў

моцным прафесійным палітыкам, чалавекам, добра падрыхтаваным да такой сферы дзейнасці. Башкі навучылі яго цаніць і разумець людзей, прыслухоўвацца да думак іншых, не дапускаць грубасці і праўду за. “Такое момант атрымаць толькі ў сям’і, — падкрэсліваў сам дэ Клерк. — Безбацькоўчына такой загартуе не дасты”.

Яшчэ ў дзяцінстве бацька ўцягнуў яго ў палітыку, даручаў сязельце каля прыёмніка і запісваць вынікі галасавання. У школе на яго зварнулі ўвагу як на аднаго з леп-шых прамоваў і актыўных удзельнікаў дыскусійнага клуба. Будучы студэнтам, браў актыўны ўдзел у маладзёжным руху...

Сумленнасць і прафесіяналізм — вось тыя два крылы, якія дапа-маглі дэ Клерку вывесці сваю краі-ну па краю беззана на шырокі прастаяк. Нават дзякка ўявіць, колькі “крывавыя дроў” тут нала-маў бы які непрафесійны выска-ка. Паўднёвай Афрыцы талы мошна панашавала. Яна, нарэш-це, павярнула сваёй Нацыянальнай партыі, а не працягвала ахайваць, як мы свой народны фронт.

Чытаю яго біяграфію, знаёмлюся з ашанкамі яго дзей-насці вядомых нававушч, гра-мадскіх дзеячаў і яскрава бачу, што адносны Партугаліі з Іспаніяй вельмі падобны на сувязь Беларусі з Расіяй. А вось дзеянні прэзідэн-таў — супраціллежыя.

Трэба

дальш пільна сабой такія супра-цоўніцтва, якое ёсць у Еўропе.

Паўднёвая Афрыка мае добры эканамічны патэнцыял, інфраструк-туру, вопыт і гэтым самым можа і павінна алграты канструктыўную ролю ў пабудове новай супольнасці дзяржавы на поўдні афрыканскага кантынента. Мы самі павінны па-будаваш свой афрыканскі дом.”

І нават тым, хто коса і недару-любна ладзіў на Паўднёвую Афры-ку, яму паіскалі руху і дарылі ўсмішкі.

Што ж дапамагло так імкліва змяніць справы да лепшага? І яго палітэнікі, і яго апаненты адна-чалі два важнейшыя моманты. Па-першае, дэ Клерк вельмі ішчы і сумленны чалавек. Ён настолькі сумленны, што нават яго крыты-канты не сумняваліся ў ішчырасці намераў, ад якіх ён гаварыў. І да-волі просты. Прэзідэнтам краіны было сур’ёзна ў офісе з расшлі-пеным катэрыкам кашулі, ён, да таго ж, ішчы і н’ё п’іва прама з бля-данкі.

Адна з першых фраз, калі ён прыйшоў да ўлады, была такая: “Я не хачу быць кіраўніком, я пра-цаваў пад фанфары, якому люлюка-юць і б’юць у ладкі”.

Але галоўнае ў тым, што ён быў

моцным прафесійным палітыкам, чалавекам, добра падрыхтаваным да такой сферы дзейнасці. Башкі навучылі яго цаніць і разумець людзей, прыслухоўвацца да думак іншых, не дапускаць грубасці і праўду за. “Такое момант атрымаць толькі ў сям’і, — падкрэсліваў сам дэ Клерк. — Безбацькоўчына такой загартуе не дасты”.

Яшчэ ў дзяцінстве бацька ўцягнуў яго ў палітыку, даручаў сязельце каля прыёмніка і запісваць вынікі галасавання. У школе на яго зварнулі ўвагу як на аднаго з леп-шых прамоваў і актыўных удзельнікаў дыскусійнага клуба. Будучы студэнтам, браў актыўны ўдзел у маладзёжным руху...

Сумленнасць і прафесіяналізм — вось тыя два крылы, якія дапа-маглі дэ Клерку вывесці сваю краі-ну па краю беззана на шырокі прастаяк. Нават дзякка ўявіць, колькі “крывавыя дроў” тут нала-маў бы які непрафесійны выска-ка. Паўднёвай Афрыцы талы мошна панашавала. Яна, нарэш-це, павярнула сваёй Нацыянальнай партыі, а не працягвала ахайваць, як мы свой народны фронт.

Чытаю яго біяграфію, знаёмлюся з ашанкамі яго дзей-насці вядомых нававушч, гра-мадскіх дзеячаў і яскрава бачу, што адносны Партугаліі з Іспаніяй вельмі падобны на сувязь Беларусі з Расіяй. А вось дзеянні прэзідэн-таў — супраціллежыя.

Трэба

дальш пільна сабой такія супра-цоўніцтва, якое ёсць у Еўропе.

Паўднёвая Афрыка мае добры эканамічны патэнцыял, інфраструк-туру, вопыт і гэтым самым можа і павінна алграты канструктыўную ролю ў пабудове новай супольнасці дзяржавы на поўдні афрыканскага кантынента. Мы самі павінны па-будаваш свой афрыканскі дом.”

І нават
